

morejo, da se to zgodi — mili slovenščini na čast. Zato sem poslal to reč „učit. Tovaršu“, in menim, da nisem — zašel. Ako bi hotel našo „nerodnost“ s tujo zagovarjati, to bi me ne stalo težko; ali tega nočem. Vsak naj pred svojim pragom pometa, — pa bo povsod snažno in lepo.

J. Navratil.

Navod za podučevanje v petju.

Poleg Hentschel-na, Karov-a in drugih slovečih učiteljev spisal in za slovenske ljudske šole osnoval Fr. Sr. Adamič.

Vsem g. učiteljem prijazni pozdrav! — Sklenil sem v „Tovaršu“ priobčiti nekoliko črtic, zadevajočih podučevanje v petju. Veliko se je že pisalo o tem, pa le splošno, ter nihče ni še priobčil trdnega, zanesljivega vodila, po katerem bi se v ljudskih šolah ravnati moglo. Poskusil bom tedaj častite g. tovarše soznaniiti s svojimi mislimi o tem predmetu, vedno ozi-
raje se na skušnje slovečih učencov v petju po deželah, kjer
petje po ljudskih šolah že davno lepo cvete.

S podukom v petju naj se mladost izobrazuje formalno in materialno. Ta dvojni namen vpotrebuje:

1. verste elementarnih vaj, tedaj „elementarnega tečaja;“
2. vaje pesmic,^{*)} „pesemskega tečaja.“

Elementarni tečaj naj vodi učenca k spoznanju in samostojni delavnosti, pesemski tečaj pa naj mu vcepi miločutje, družbinsko prijaznost in priljudno dobrovoljnost.

Elementarni tečaj naj tedaj

1. skozi vse šolske razrede se razprostira,
2. vse glasbine pervine obsega,
3. nepretergano napreduje.

Pesemski tečaj naj

1. tudi skozi vse šolske razrede se razprostira,
2. na splošno življenje učencov v šoli in zunaj šole se ozira,
3. le dobro in lepo blago nabira.

res rakom žvižgat; meni je pravila tudi moja stara mati, ko sem bil še majhen, kako so hodili ljudje nekda ob Kolpi rakom žvižgat in jih žvižgaje iz lukenj vabit. To le gredoč, ker je ravno zdaj čas za to. —

Pis.

*) Ko govorim od „pesmic,“ mislim vselej „pesem z napevom vred,“ — pesem dobro in lepo, napev pravilno izdelan, primerin in lep.

Pis.

V kakošni razmeri pa stojita omenjena dva tečaja med seboj? Ali naj elementarni tečaj pred pesemskim se preorje? — Po tem bi otroci dolgo časa le začetne teoretične vaje imeli brez pesmic, ker se elementarni tečaj ne da kmalo dodelati, ako drugemu vodilu zvesti ostati hočemo. To ne sme biti, ker je tudi prvemu vodilu pesemskega tečaja nasproti. Pesemski tečaj pred elementarnim izdelati, je pa celó nemogoče in ni po zgorej postavljenih vodilih.

Mislil bi kdo: naj se pa združita oba tečaja, in naj se od stopnje do stopnje vse na pesemskih izgledih razjasnjuje, kar se je ravnokar elementarnega učilo. To bi bilo res pedagogično. — S tem pa, ljubi moj! boš tretjemu vodilu obeh tečajev naravnost nasproti ravnal. Spoznal boš, da je čisto nemogoče, po tej počasni poti za elementarni tečaj toliko zares dobrih in lepih napevov in pesmic nabrati, da bi zadostovale vsestranskemu dušnemu življenju učenca. — Ni tedaj drugače, kakor da ločimo, kar se nikakor združiti ne da, in samostojni pesemski tečaj zraven elementarnega vpeljemo. O Božiču morajo otroci zapeti „božično“, o Velikinoči „velikonočno“, za cesarjev rojstni god „cesarsko“ i. t. d. brez vsega ozira na to, ali so predloženih melodnih stopinj ali pa predpisanih taktnih razmer v elementarnem tečaju se že učili, ali ne.

Ker sem tedaj samostojno napredovanje elementarnega in pesemskega tečaja ob kratkem opravičil, bom prihodnjic pričel praktično izpeljevanje po omenjenih vodilih. *)

Opominek za orglavca.

Red za cerkveno petje v tem mesecu. Za 3. postno nedeljo („Oculi“): Pri darovanji: „Oh, oh! prizanesi!“ (glej g. Riharjeve nap.)

Za 4. postno nedeljo („Lätare“): Pri darovanji: Lej, o grešnik, grehi tvoji!“ (glej Potočnikove sv. pesm.)

Za tiho nedeljo („Judica“): Pri darovanji: „V verti tam na oljski gori“ (glej Cvekove pesm. in nap.)

Za praznik sv. Jožefa: Pri darovanji: „Lej svet'ga Jožefa, kristjan!“ (glej Potočnikove sv. pesm.) — ali „Sveti Jožef! dans naj poje“ (glej g. Riharjeve nap. VIII). Po povzdigovanji: „Povzdigni se, žalostna duša!“ (glej g. Riharjeve nap.)

*) Prosimo.

Vredn.